

Filipino

Ikatlong Markahan

Modyul 5-Ikalimang Linggo

Rama at Sita
Epiko ng Hindu-India

Uri ng Paghahambing

Panimula

Naging makasaysayan ang paglalakbay mo sa Timog at Kanlurang Asya kaya sa huling bahagi ng aralin ay iyong tuklasin at suriin ang panitikan ng India. Ang bansang ito ay matatagpuan sa Timog Kanlurang Asya na tulad ng maraming bansa sa mundo, mayaman din ito sa mga akdang pampanitikan tulad ng epiko. Masasalamín sa kanilang mga naisulat ang kanilang mga pangarap, mithiin, paniniwala, kultura, at tradisyon.

Sa araling ito, inaasahang maipamamalas mo ang iyong pag-unawa sa epiko mula sa India na may pamagat na “Rama at Sita” na isinalin sa Filipino ni Rene O. Villanueva.

Bahagi rin ng aralin ang paggamit ng mga angkop na salita sa paglalarawan ng katangian at kulturang Asyano. Bibigyang-tuon din kung paano naipakikita sa mga epiko ang kabayanihan ng isang tao.

Inaasahan din na sa pangwakas na gawain ay maiisa-isa mo ang kultura ng Timog at Kanlurang Asya mula sa mga panitikang pinag-aralan sa buong markahan.

MGA PINAKAMAHALAGANG KASANAYANG PAMPAGKATUTO (MELC):

- F9PN-IIIg-h-54** - Nahuhulaan ang maaaring mangyari sa akda batay sa ilang pangyayaring napakinggan;
- F9PB-IIIg-h-54** - Nailalarawan ang natatanging kulturang Asyano na masasalamín sa epiko;
- F9PB-IIIg-h-54** - Nabibigyang-katangian ang isa sa mga itinuturing na bayani ng alinmang bansa sa Kanlurang Asya;
- F9PS-IIIg-h-56** - Nagagamit ang mga angkop na salita sa paglalarawan ng kulturang Asyano at bayani ng Kanlurang Asya;
- F9PB-IIIi-j-55** - Naiisa-isa ang kultura ng Kanluraning Asyano mula sa mga akdang pampanitikan nito.

Subukin

Panuto: Basahin at unawain ang mga katanungan. Piliin ang titik ng pinakatamang sagot sa hiwalay na buong papel. Huwag kalimutang isulat ang pangalan, taon, pangkat at bilang ng modyul.

1. Ang mga sumusunod ay pinaniniwalaan ng bansang India maliban sa.
A. kaasalan B. kabutihan C. katotohanan D. kagandahan
2. Ang kahariang pinagmulan nina Rama at Sita.
A. Lanka B. India C. Ayodha D. Higantes
3. **Magkalapit** na bansa ang Israel at India. Ang salitang may salungguhit ay paghahambing na...
A. pasahol C. magkatulad
B. palamang D. di-magkatulad
4. Siya ang higitang nagpanggap na babae upang makalapit kay Rama.
A. Maritsa C. Surpanaka
B. Ravana D. Lakshamanan
5. Siya ang babaeng pilit na inaagaw ni Ravana.
A. Sita B. Rama C. Surpanaka D. Lakshamanan
6. Di-hamak na malakas si Rama kaysa kay Ravana. Ang pahayag ay paghahambing na?
A. pasahol C. magkatulad
B. palamang D. di-magkatulad
7. Siya ay nagpanggap na isang matandang paring brahmin at nakasuot ng kulay kahel na roba.
A. Ravana B. Maritsa C. Surpanaka D. Lakshamanan
8. "Siguro gusto mong mamatay si Rama para ikaw ang maging hari." Ang pahayag ay nagpahiwatig ng .
A. pagkagalit B. pagtataka C. pagdududa D. pag-aalinlangan
9. "Hindi maaari; may asawa na ako." wika ni Rama. Ito ay nagpapahiwatig ng kanyang
A. pagkatakot B. pagkabahala C. pagkamatapat D. pagpapakatao
10. Naniniwala ang mga Hindu na ang maganda, matalino at kumikilos ayon sa kanilang lipunan ay _____.
A. Pinagpapala ng Diyos C. Pinagkakatiwalaan ng tao
B. Pinapatawad ng Maykapal D. Pinag-aagawan ng kapwa tao
11. Siya ay may kakayahang mabago ang sarili sa kahit na anong anyo at hugis.
A. Sita B. Rama C. Ravana D. Maritsa

12. Ito ay isang uri ng tulang pasalaysay na naglalarawan ng kabayanihan at katapangan ng pangunahing tauhan.
 A. Awit B. Epiko C. Tanaga D. Elehiya
13. "Sige patayin mo siya!" sabi ni Rama. Ang pahayag ay _____.
 A. nakikiusap B. nag-uutos C. nagpapaunawa D. nagmamakaawa
- 14 "Mahalin mo lang ako ay ibibigay ko sa iyo ang lahat ng kayamanan," sabi ni Ravana. Pero hindi niya napasuko si Sita. Ang hindi pagsuko ni Sita kay Ravana ay nangangahulugang _____.
 A. natatakot siya C. naniniwala siya sa milagro
 B. Mahal niya ang kanyang asawa D. Hindi si Ravana ang kaniyang gusto
15. Bihagin mo si Sita para maging asawa mo. Ano ang kahulugan ng salitang **bihagin**?
 A. akitin B. bitagin C. hulihin D. ikulong

Aralin 3.5

Rama at Sita Epiko ng Hindu-India

Alamin

Pagkatapos ng araling ito, ikaw ay inaasahang:

1. Nailalarawan ang natatanging Kulturang Asyano na masasalamatin sa Epiko;
2. Nasusuri ang kabayanihang ipinamalas ng tauhan sa akda;
3. Nahuhulaan ang maaaring mangyari sa akda batay sa ilang pangyayari.

Balikan

Panuto: Punan ang mga nawawalang salita o pahayag upang mabuo ang talataan. Titik lamang ang isagot sa sagutang papel.

A. Prahnbun	C. Prinsesa Manorah	E. Prinsipe Suton
B. Udon Panjah	D. Himmaman	F. Kinnaree

Si 1. ____ ang pinakabata sa pitong anak na 2. ____ ng Haring Prathum at Reynang Jantakinnaree. Napadako si 3. ____ sa kagubatan at nakita ang mga Kinnaree. Binalak niyang hulihin ang prinsesa upang dalhin kay 4. _____. Di naglaon ay umusbong ang tunay na pagmamahalan ng dalawa. Itinakda na ang kanilang kasal at bumalik sila sa palasyo ng 5. _____.

Ang panitikang babasahin ay isang kabanata mula sa epiko ng Hindu na isinalin sa Filipino ni Rene O. Villanueva. Suriin sa loob ng epiko ang kabayanihan na ipinamalas ng tauhan upang maipaglaban ang kanilang pagmamahalan.

RAMA AT SITA (Isang kabanata)

Epiko – Hindu (India)

(Isinalin sa Filipino ni Rene O. Villanueva)

Sa gubat tumira sina Rama, Sita at Lakshamanan nang ipatapon sila mula sa kaharian ng Ayodha. Minsan, isang babae ang dumalaw sa kanila. Hindi nila alam, nagpapanggap lamang ang babae. Siya ay si Surpanaka, ang kapatid ni Ravana, na hari ng mga higante at demonyo. “Gusto kitang maging asawa,” sabi nito kay Rama. “Hindi maaari,” sabi ni Rama. “May asawa na ako.” Narinig ni Sita ang dalawa kaya lumabas siya. Niyakap ni Rama si Sita sa harap ni Surpanaka. Nagselos nang husto si Surpanaka. Sa galit ay bigla siyang naging higante. Nilundag niya si Sita para patayin. Pero mabilis na nayakap ni Rama ang asawa at agad silang nakalayo kay Surpanaka, siya namang pagdating ni Lakshamanan.

“Sige patayin mo siya!” sabi ni Rama. Binunot ni Lakshamanan ang kaniyang espada at nahagip niya ang tenga at ilong ng higante. “Sino ang may gawa nito?” sigaw ni Ravana nang makita ang ayos ng kapatid. Nagsinungaling si Surpanaka kay Ravana para makaganti kay Rama. Sinabi niyang nakakita siya ng pinakamagandang babae sa gubat at inalok niya itong maging asawa ni Ravana pero tumanggi ang babae. Nang pilitin daw niya, tinagpas ng isang prinsipeng ang kaniyang ilong at tenga. “Tulongan mo ako, Ravana,” sabi pa nito. “Bihagin mo si Sita para maging asawa mo.” Naniwala naman si Ravana sa kuwento ng kapatid. Pumayag siyang ipaghiganti ito.

Ipinatawag ni Ravana si Maritsa. May galing si Maritsa na mabago ang sarili sa kahit anong anyo at hugis. Nang malaman ni Maritsa na sina Rama at Lakshamanan ang makakalaban, tumanggi itong tumulong. “Kakampi nila ang mga Diyos.”, Sabi ni Maritsa.

“Kailangan umisip tayo ng paraan kung paanong makukuha si Sita nang hindi masasaktan sina Rama.” Nakumbinsi naman si Ravana kaya nag-isip sila ng patibong para maagaw nila si Sita.

Isang umaga habang namimitas ng bulaklak, nakakita si Sita ng isang gintong usa. Tinawag agad niya sina Rama at Lakshamanan para hulihin ang usa na puno ng mamahaling bato ang sungay. “Baka higante rin iyan,” paalala ni Lakshamanan. Dahil mahal na mahal ang asawa, kinuha ni Rama ang kanyang pana at busog. “Huwag mong iiwan si Sita kahit ano ang mangyari,” bilin ni Rama sa kapatid. Parang narinig ng usa ang sinabi ni Rama. Agad itong tumakbo kaya napasigaw si Sita. “Bilis! Habulin mo ang gintong usa!”

Matagal na naghintay ang dalawa pero hindi pa rin dumarating si Rama. Pinilit ni Sita si Lakshamanan na sumunod sa gubat. Hindi, kailangan kitang bantayan,” sabi nito. Ilang oras pa silang naghintay nang bigla silang nakarinig

ng isang malakas na sigaw. Napaiyak si Sita sa takot pero ayaw pa ring umalis ni Lakshamanan kaya nagalit si Sita."Siguro gusto mong mamatay si Rama para ikaw ang maging hari."sabi nito kay Lakshamanan. Nasaktan si Lakshamanan sa bintang ni Sita. Para patunayang mahal niya ang kapatid, agad siyang sumunod sa gubat. Wala silang kamalay-malay na sa labas ay naghihintay si Ravana.

Sa gubat, napatay ni Ravana ang usa at bigla itong naging si Maritsa. Nagpanggap naman si Ravana na isang matandang paring Brahmin. Nagsuot ng kulay kahel na roba at humingi siya ng tubig kay Sita. Hindi nakapagpigil si Ravana."bibigyang kita ng limang libong alipin at gagawin kitang reyna ng Lanka," sabi ni Ravana. Natakot si Sita at nabitiwan ang hawak na banga!

Itinulak ni Sita si Ravana. Bumalik sa anyong higante si Ravana. Hinablot ni Ravana ang mahabang buhok ni Sita at isinakay sa karwaheng hila ng mga kabayong may malalapad na pakpak. Nagsisigaw at nanlaban si Sita pero wala siyang magawa. Lihim na nagsisi si Sita sa ginawa niya kina Rama at Lakshamanan. Itinapon niya ang mga bulaklak sa kanyang buhok. Nagdasal siya na sana ay makita iyon ni Rama para masundan siya at mailigtas.

Mula sa isang mataas na bundok, narinig ng isang agila ang sigaw ni Sita. Hinabol ng ibon ang karwahe ni Ravana. Pinagtataga ni Ravana ang agila at duguan itong bumagsak sa lupa.

Pabalik na sina Rama at Lakshamanan nang makita nila ang naghihingalong agila. "Dinala ni Ravana ang asawa mo sa Lanka," sabi nito bago mamatay. Sinunog ng magkapatid ang bangkay ng agila. Pagkatapos ay naghanda sila upang sundan ang hari ng mga higante sa Lanka. Dinala ni Ravana si Sita sa Lanka, ang kaharian ng mga higante at demonyo. "Mahalin mo lang ako ay ibibigay ko sa iyo ang lahat ng kayamanan.", Sabi ni Ravana. Pero hindi niya napasuko si Sita.

Hiningi ni Rama ang tulong ng hari ng mga unggoy para salakayin ang Lanka. Sa labanang naganap, maraming kawal na unggoy ang napatay pero mas maraming higante ang bumagsak na pugot ang ulo. Hinanap ni Rama si Ravana at silang dalawa ang naglaban.

Matagal na naglaban sina Rama at Ravana hanggang sa mapatay ni Rama ang hari ng mga higante. Tumakas ang iba pang mga higante nang makita nilang patay ang kanilang pinuno. Umiiyak na tumakbo si Sita sa asawa. Nagyakap sila nang mahigpit at muling nagsama nang maligaya.

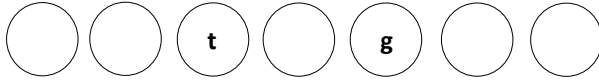
Suriin/Talakayin

Mula sa binasang epiko ay iyong natunghayan ang kabayanihan ng pangunahing tauhan maipaglaban lamang ang kanyang minamahal. Ngayon ay subukang sagutin ang mga sumusunod na gawain upang mas lalong mapalawak ang pag-unawa sa teksto.

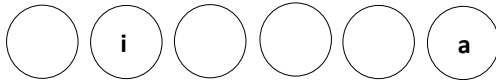
Gawain1: Paglinang ng talasalitaan

Panuto: Punan ng nawawalang letra ang bilog na walang nakasulat upang mabuo ang kahulugan ng salitang initiman.

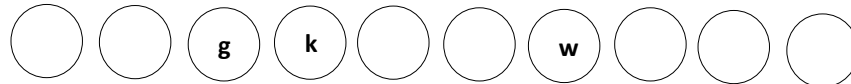
1. **Bihagin** mo si Sita para maging asawa mo.

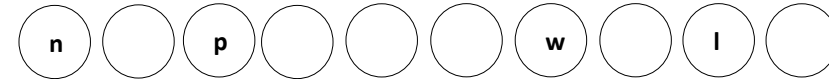
2. **Hinablol** ni Ravana ang mahabang paring Brahman.

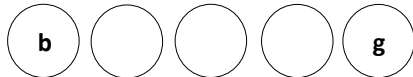
3. **Nagpanggap** si Ravana bilang isang matandang paring Brahman.

4. **Nakumbinsi** ni Maritsa si Ravana kaya umisip sila ng ibang paraan.

5. Gumawa sila ng **patibong** para maagaw nila si Sita.

Gawain 2: Sa Antas ng Iyong Pag-unawa

Panuto: Sagutin ang mga tanong sa baba ukol sa binasa at isulat ito sa iyong sagutang papel.

1. Ano ang pangunahing layunin ni Ravana kay Sita?

2. Ibigay ang dalawang balak ni Ravana upang maisakatuparan ang kanyang hangarin?

A. _____

B. . _____

3. Ibigay ang bahagi ng epiko na nagpapatunay sa pagmamahalan nina Rama at Sita.

4. Bakit ayaw labanan ni Maritsa ang magkapatid na Rama? Ang paglaban ba ay hindi naaayon sa pilosopiya ng India?

5. Isalaysay ang pangyayaring nagpapakita ng kabayanihan ni Rama sa epiko.

Isaisip

Alam mo ba na ...

Mayaman ang India sa kultura at paniniwala. Pinaniniwalaan ng bansang ito ang kagandahan, katotohanan at kabutihan. Naniniwala sila na pinagpapala ng Diyos ang maganda, matalino at kumikilos nang ayon sa kanilang lipunan. Napakarami rin nilang mga tradisyon. Halos sa loob ng apat na libong taon ay tila hindi nagbago ang mga kinagisnan nilang tradisyon.

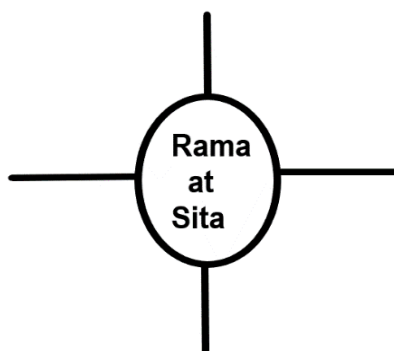
Gawain 1. Pagpapalawak ng Kaisipan

Panuto: Ipaliwanag at patotohanan ang mga paniniwala, tradisyon at kultura ng India na ipinakita sa epikong binasa. Isulat sa sagutang papel.

Kaisipan o Pangyayaring hinango sa Akda	Paliwanag
1. "Pinagpapala ng Diyos ang maganda, matalino at kumikilos nang naayon sa lipunan."	
4. Ang pagtangga ni Maritsa na kalabanin sina Rama at Lakshamanan.	
5. Pagpapamalas ng kagandahan, katotohanan at Kabutihan ay pinaniniwalaan ng bansang India.	

Gawain 2: Iugnay mo

Panuto: Isa-isahin ang mga kulturang Asyano ang ipinamalas sa epikong binasa.

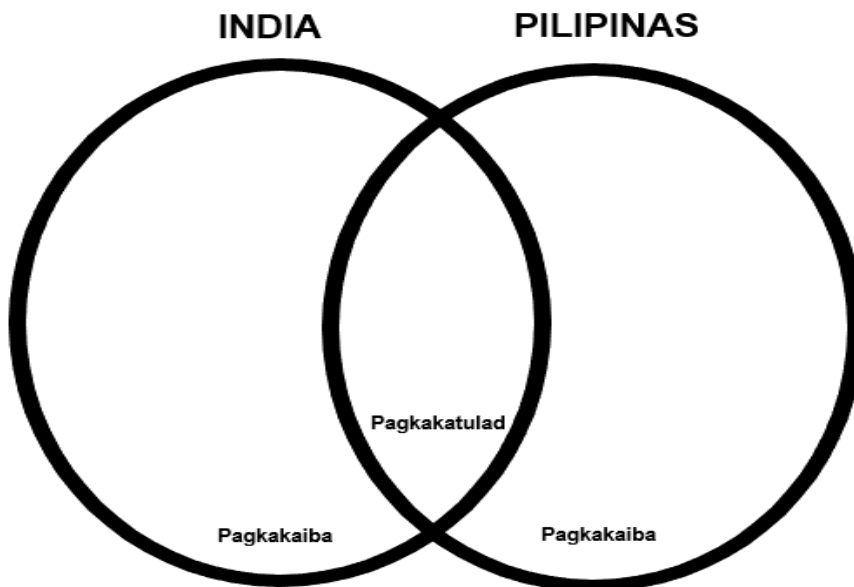

Isagawa

Ang bansang India ay nabibilang pa rin sa Asya kaya hindi maikakaila na may mga kulturang hawig sa Pilipinas. Ihambing ang kultura ng Kanlurang Asya sa bansang Pilipinas sa tulong ng dayagram sa baba.

Gawain 1. Ibahagi Mo

Panuto: Isulat sa loob ng Venn Diagram ang pagkakatulad at pagkakaiba ng bansang India sa Pilipinas.

Pagyamanin/Karagdagang Gawain

Panuto: Ibigay ang mabubuong hinuha tungkol sa maaaring mangyari sa mga tauhan. Isulat sa papel ang sagot.

1. Pagpapanggap ni Surpanaka bilang isang magandang babae upang akitin si Rama.
2. Binantayan ni Lakshamanan si Sita at hindi ito iniwan ayon na rin 9 autos ni Rama.
3. Ang pagkukunwari ni Maritsa na maging isang gintong usa.
4. Pagsisinungaling ni Surpanaka sa kanyang kapatid na si Ravana.
5. Pag-alok ni Ravana kay Sita na maging asawa.

(Ikatlo at Ikaapat na Araw)

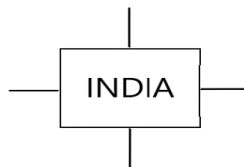
Alamin

1. Naiisa-isa ang Kultura ng Kanlurang Asyano mula sa mga akdang pampanitikan nito;
2. Nabibigyang katangian ang isa sa mga itinuturing na bayani ng alinmang bansa sa kanlurang Asya;
3. Nagagamit ang mga angkop na salita sa paglalarawan ng kulturang Asyano at bayani ng kanlurang Asya.

Balikan

Panuto: Magbigay ng mga salitang magpapakilala o may kaugnayan sa bansang INDIA.

Tuklasin

Marami sa mga bansa sa kanlurang Asya ang nagkakapareho sa ilang paniniwala at iba pang bagay. Isa na rito ang bansang Singapore. Upang lubos na maunawaan ang bansang ito basahin ang kasunod na teksto. Pansinin ang mga pahayag at salitang may salungguhit na nagpapakita ng paghahambing sa loob nito.

Nagkakaiba, Nagkakapareho sa Maraming Aspeto

Isa ang India sa mga bansang nasa Timog Kanlurang Asya. Hindi lingid sa karamihan na ang bansang ito ay may napakaraming tradisyon. Halos sa loob ng apat na libong taon ay tila hindi nagbago ang mga kinagisnang tradisyon ng mga Hindu. Ang mga ito ang pumukaw sa interes ng mga dayuhang manlalakbay. Nagtatanong, nagtataka kung ano nga ba ang ibig sabihin ng mga ito. Halimbawa, ang Namaskar o Namaste ay ang pinakatanyag na uri ng pagbati ng mga Hindu. Ito ay parehong isinasagawa kapag bumabati sa pagdating o kaya ay namamaalam. Pinagdaraop nila ang kanilang dalawang palad at inilalagay sa ibaba ng mukha.

Samantala, kabilang naman sa Silangang Asya ang bansang Singapore. Dati itong kabilang sa bansang Malaysia ngunit nagsarili lamang noong 1965. Iba-iba ang nasyonalidad at kultura ng mga naninirahan sa bansang ito subalit

lahat ay may kalayaan sa wika at sa relihiyon upang magkaroon ng pagkakaisa. Iginagalang ng bawat isa ang paniniwala ng iba kaya't kahit magkakaiba ang paniniwala ng mga Singaporean, hindi ito naging hadlang sa kanilang pag-unlad. Sa halip na magkawatak-watak, humanap sila ng paraan upang makita ang magagandang katangian ng kanilang kultura para mapaunlad pa ang kanilang bansa. Bukas na bukas sa pagbabago at kaunlaran ang bansang ito kaya maraming dayuhan mula sa mayayamang bansa ang nangangalakal dito kahit pa mahigpit ang pagpapatupad ng kanilang mga batas. Mahigpit na sinusunod ng lahat ang mga batas maging ng mga mamamayan o ng mga dayuhan man.

Sadyang mabilis ang pagsulong ng kaunlaran sa bansang ito. Idagdag pa ang katotohanang isa ito sa mga sentro ng teknolohiya.

Sa dalawang bansang nakapaloob dito, maaaring may mas nakahihigit sa kanilang mga katangian bilang isang bansa. Maaaring pareho sila sa ibang bagay subalit may mga pagkakaiba. Halimbawa, higit na mas mabilis ang pag-unlad ng isa sa isa, lalong maraming tradisyon ang isa sa isa, parehong maunlad sila pagdating sa wika, at pareho itong kabilang sa bansang Asya.

Nagkakaiba man sa maraming bagay, nagkakatulad naman sa ibang aspekto.

Suriin/Talakayin

A.Panuto: Sagutin ang mga sumusunod na tanong at isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

1. Anong katangian ng Hindu ang pumukaw sa interes ng mga dayuhang manlalakbay? _____
2. Ibigay ang magagandang katangian at paniniwala ng bansang Singapore.

3. Paano napapanatili ang pagkakaisa at pag-unlad ng Singapore?

4. Sa anong aspekto naiiba ang bansang ito sa bansang India?

5. Sa pagkalahatan, may pagkakaiba ba o pagkakatulad ang kultura ng India sa Singapore? Patunayan.

- B. Panuto: Basahin at unawain ang mga salitang ginamit sa paglalarawan sa tulong ng dalawang uri ng paghahambing.

May dalawang uri ng paghahambing

Pahambing o Komparatibo- ang ginagamit kung naghahambing ng dalawang magkaibang antas o lebel ng katangian ng tao, bagay, ideya, pangyayari, at iba pa. May dalawang uri ang kaantasang pahambing:

A. Paghahambing na magkatulad- Ginagamit ito kung ang dalawang pinaghahambing ay may patas na katangian. Ginagamitan ito ang mga panlaping ka-, maka-, ga, sing-, kasing-, magsing-, magkasing- at mga salitang paris, wangis/kawangis, gaya, tulad, hawig/kahawig, mistula, at mukha/kamukha.

ka- nangangahulugan ng kaisa o katulad

Halimbawa: Ang Singapore ay dating kabilang sa Malaysia.

magka- nangangahulugan din ng kaisahan o pagkakatulad.

Halimbawa: Magkamukha lamang ng kultura ang India at Singapore.

sing- (sin- /sim) gaya rin ng ka-, nagagamit ito sa lahat ng uri ng pagkatulad.

Halimbawa: Magkasingganda ang India at Singapore.

Ang marahing sing- ay naipapakita sa pag-uulit ng unang pantig ng salitang-ugat. Muli, wala ang ganitong pattern sa mga rehiyon ng bansa na hindi gumagamit ng reduplikasyon.

kasing- (kasin- /kasim-) ang paggamit at kahulugan ay katulad din ng sing-, (sin-/sim). Pansining kapag ginamit sa pangungusap, ganito ang *pattern* ng pagkabuo: kasing + s.u. + ng/ ni + pangngalan + si/ ang + pang.

Halimbawa: Kasimbilis ng kidlat ang pagsulong_ng_bayang_ito sapagkat sila ang sentro ng teknolohiya.

magsing- (magkasing/makasi-) ang pinagtutulad ay napipisan sa paksang pangungusap.

Halimbawa: Ang dalawang bansa ay magkasingyaman.

Ga-/ gangga- nangangahulugan ng gaya, tulad, para, paris

Halimbawa: Gamundo ang pagpapahalaga nila sa kalayaan sa wika at relihiyon upang magkaroon ng pagkakaisa.

B. Paghahambing na Di- Magkatulad- nagbibigay ito ng diwa ng pagkakait, pagtangi, o pagsalungat sa pinatutunayang pangungusap.

May dalawang uri ang hambingang di-magkatulad:

1. **Hambingang Pasahol-** May mahigit na katangian ang pinaghahambing. Ginagamit ang sumusunod upang maipakita ang ang ganitong uri ng paghahambing.

Lalo- nangangahulugan ng pagdaragdag o pagpapahigit sa kulang ng katangian. Sinusundan ito ng katuwang na pahambing na kaysa kay kung ngalang tao ang paghahambing ng uri o katangian ng mga tao. Sinusundan ito ng alinman sa mga katagang naghahambing, kabilang ang gaya, tulad, para, o paris na sinusundan ng panandang ni.

Di-gaano- tulad ng- / tulad din ng di-gasino subalit sa mga hambingang bagay lamang ginagamit.

Di-totoo- nangangahulugan ng pagtawad o pagbabawas sa karaniwang uri. Nagagamit itong pamalit sa di-gisano at di-gaano.

2. **Hambingang Palamang-** may mahigit na katangian ang inihambing sa bagay na pinaghahambing. Naipakikita ito sa tulong ng sumusunod:

Lalo- Ang diwa ng paghahambing ay magiging kalamangan at di kasahulan kung o kahigitan. Muli, katuwang nito ang kaysa/kaysa sa/kay.

Halimbawa: Lalong maunlad ang isa kaysa sa isa.

Higit/mas- tulad ng kaysa/kaysa sa/kay: sa sarili ay nagsasaad ng kalamangan kung ginagamit ito sa paghahambing.

Halimbawa: Higit na malinis ang isa sa isa.

Labis- tulad din ng higit o mas

Halimbawa: Labis ang kanilang pagmamahal sa bayan.

Di-hamak- kung ginagamit ay karaniwang isinusunod sa pang-uri.

Halimbawa: Di-hamak na mapuputi ang Singaporean sa mga Hindu.

3. Modernisasyon/katamtaman- naipakikita ito sa pag-uulit ng pang-uring may panlaping ma-, sa paggamit ng salitang medyo sinusundan ng pang-uri, sa paggamit ng katagang may na sinusundan ng pang-uring nabuo sa pamamagitan ng mga panlaping kabilang ka-han.

Isaisip

Alam mo ba na...

Ang iba't ibang antas o lebel ng paghahambing ay nagagamit sa paglalarawan ng katangian ng dalawa o higit pang tao, bagay, ideya at iba pa na makatutulong sa malawak na pag-unawa sa ipinahihiwatig. Higit na magiging malinaw at tiyak ang iyong paglalarawan gamit ang mga ito. Mas naging kapaki-pakinabang ang mga salitang ginamit sa paghahambing upang lalong mailarawan ang paniniwala, tradisyon at kulturang Asyano.

Isagawa

Gawain 1: Tukuyin Mo

Panuto: Basahin ang mga pangungusap at salungguhitan ang mga salitang ginamit sa paghahambing. Tukuyin kung ang uri ay **magkatulad o di-magkatulad**. Isulat ang sagot sa patlang.

- ____ 1. Lalong maunlad ang isa kaysa sa isa.
- ____ 2. Di-hamak na magaling si Rama kaysa kay Ravana.
- ____ 3. Magkasinghusay sa pakikipaglaban nina Lakshamanan at Rama.
- ____ 4. Si Ravana ay di-gaanong magaling sa pagpapanggap kaysa kay Maritsa.
- ____ 5. Kasingganda ng kultura ng Pilipinas ang India.
- ____ 6. Kabilang sa Timog Kanlurang Asya ang bansang India.
- ____ 7. Mas mainam ang pagkakaroon ng pagkakaisa ng bansa kaysa sa pagkawatak-watak.
- ____ 8. Labis ang pagmamahal ng mga Singaporean sa kanilang bayan.
- ____ 9. Sintingkad ang kulay ng balat ng mga Pilipino at ng Hindu.
- ____ 10. Nagmistulang kawawang tupa si Ravana nang siya'y natalo ni Rama.

Gawain 2: Maghambingang Tayo

Panuto: Ihambing ang bansang India sa Kulturang Asyano sa alinmang bansa sa Asya sa pamamagitan ng pagbuo ng pangungusap. Gamitin ang mga uri ng paghahambing. Isulat ito sa iyong sagutang papel.

Mga halimbawang pangungusap gamit ang Paghahambing na Magkatulad	Mga halimbawang pangungusap gamit ang Paghahambing na Di-magkatulad (pasahol o plamang)
1.	1.
2.	2.
3.	3.

Pagyamanin/ Karagdagang Gawain

Malugod kitang binabati at napagtagumpayan mo ang mga pagsasanay. Ngayon ay balikan mo ang mga kulturang Asyanong ipinamalas sa mga akdang pampanitikan na iyong pinag-aralan.

Gawain 1: Paghambingin Mo

Panuto: Pumili ng isang bayani ng Pilipinas at ihambing ang katangian nito kay Rama na bayani sa epikong binasa. Gamitin ang mga uri ng paghahambing sa pagbuo ng pangungusap. Isulat ito sa sagutang papel. 1-5

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Gawain 2: Isa-isahin mo

Panuto: Magbigay ng tigdalawang kulturang Asyano sa mga Timog at kanlurang bansang pinagmulan ng mga panitikang sinuri sa ikatlong markahan tulad ng bansang Pakistan, Saudi Arabia, Bhutan, Israel at India. Pumili ng isa sa mga sumusunod na kayang maisakatuparan. Maaaring gumamit ng larawan upang mas lalong maging malikhain. Gawing gabay ang inilaang rubriks .

Mga pagpipilian:

1. Paggawa ng scrapbook
2. Paggawa ng brochure
3. Pagbuo ng powerpoint presentation
4. Paglikha ng video presentation

RUBRIKS SA PAGSULAT

Krayterya	Napakahusay 20 pts. (bawat krayterya)	Mahusay 15 pts. (bawat krayterya)	Nalilinang 10 pts. (bawat krayterya)	Nagsisimula 5 pts. (bawat krayterya)
<i>Nilalaman</i>	Orihinal at malinaw na nailahad ang kultura ng Kanlurang Asyano	Orihinal at di-gaanong malinaw na nailahad ang kultura ng Kanlurang Asyano	Orihinal ngunit hindi nailahad ang kultura ng Kanlurang Asyano	Walang orihinalidad at hindi nailahad ang kultura ng Kanlurang Asyano
<i>Presentasyon</i>	Akma sa kultura ng kanlurang Asyano, kaakit-akit at naging malikhaing sa paglalahad ng mga impormasyon at detalye	Akma sa kultura ng kanlurang Asyano ngunit hindi gaanong kaakit-akit at malikhaing sa paglalahad ng mga impormasyon at detalye	Naging kaakit-akit at malikhaing sa paglalahad ngunit may mga impormasyon at detalye ang hindi akma sa kultura ng kanlurang Asyano	Hindi akma sa kultura ng kanlurang Asyano, hindi kaakit-akit at hindi naging malikhaing sa paglalahad ng mga impormasyon at detalye
<i>Organisasyon</i>	Organisado, malinaw, at may tamang pagkasunod-sunod ng mga ideya at kaisipan sa paglalarawan sa kulturang Asyano	Malinaw at maayos ang pagkasunod-sunod ng mga ideya at kaisipan sa paglalarawan sa kulturang Asyano	May ilang bahagi na hindi maayos ang pagkasunod-sunod ng mga ideya at kaisipan sa paglalarawan sa kulturang Asyano	Hindi maayos ang pagkasunod-sunod ng mga ideya at kaisipan sa paglalarawan sa kulturang Asyano
<i>Araling Panlingguwistika</i>	Wasto ang pagkakagamit ng mga salita sa paglalarawan at nasunod ang tuntuning panggramatikal	Wasto ang pagkakagamit ng mga salita sa paglalarawan	May ilang maling pagkakagamit ng mga salita sa paglalarawan at di-nasunod ang tuntuning panggramatikal	Marami ang maling pagkakagamit ng mga salita sa paglalarawan at hindi nasunod ang tuntuning panggramatikal

Tayahin

Panuto: **Basahin at unawain ang bawat aytem. Isulat ang hinihinging kasagutan sa isang buong papel. Huwag kalimutang isulat ang pangalan, taon, pangkat at bilang ng modyul. Isumite ito kasama sa Subukin.**

1. Ang mga sumusunod ay katangian ng isang epiko **maliban sa**.
A. Nagsasalaysay ito ng pakikipagsapalaran ng tauhan
B. Karaniwan ang mga tampok na tauhan
C. Naipapakita ang kabayanihan ng pangunahing tauhan
D. Punong-puno ito ng kagila-gilalas na pangyayari
2. Sa iyong palagay, ano kaya ang kahihinatnan kung binantayan ni Lakshamanan si Sita? Maaaring _____.
A. Hindi natangay ni Ravana si Sita
B. Naglaban sina Ravana at Lakshamanan
C. Namatay si Lakshamanan sa pagtatanggol kay Sita
D. Nagtalo lang sila ni Sita
3. **Sintatag** ng mga Pilipino ang mga Hindu. Ang salitang may salungguhit ay paghahambing na...
A. magkatulad
B. di-magkatulad
C. pasahol
D. palamang
4. Nakumbinsi ni Maritsa si Ravana kaya umiisip sila ng ibang paraan. Ang salitang **nakumbinsi** ay nangangahulugang _____.
A. napaisip
B. napaniwala
C. napatanggi
D. napasubaybay
5. “Kakampi nila ang mga Diyos.” Anong kultura ng India ang ipinapahiwatig sa winika ni Maritsa?
A. Pinagpapala ng Diyos ang gumagawa ng mabuti
B. Nananalig sila sa katotohanan
C. Mabuti sa kanila ang Diyos
D. Pinagkakatiwalaan sila ng Diyos
6. Mas maganda na magtulungan ang mamamayan kaysa magkawatak watak. Ang pahayag ay paghahambing na?
A. di-magkatulad
B. magkatulad
C. palamang
D. pasahol
7. Siya ang katunggali ni Rama sa pag-ibig kay Sita.
A. Lakshamanan
B. Maritsa
C. Ravana
D. Surpanaka
8. “Hindi, kailangan kitang bantayan.” Ang pahayag ni Lakshamanan ay nangangahulugan ng kanyang _____ kay Rama.
A. Takot
B. Tiwala
C. Katapatan
D. Pagmamahal
9. Ang mga sumusunod ay katangian ng bayani sa isang epiko **maliban sa**.
A. may kakaibang lakas
C. may kapangyarihan

